

Je kunt het niet

Geen plastic tasjes meer...

TEKST
Cees van Kempen

FOTOGRAFIE
Shutterstock

Medio jaren tachtig, Den Haag. Ik studeerde nog maar was vooral veel langs de waterkant te vinden. Vaak 's nachts, struinend met de korst op karper. Levend in een andere wereld. De oude garde karpersruiners weet wel wat ik bedoel.

De grachten in de stad werden destijds verwarmd door het looswater van de elektriciteitsfabriek en de vuilverbranding. Zodat je midden in de winter soms nog karpers aan de oppervlakte kon bejagen.

Het water van het zogenaamde Verversingskanaal werd de stad rond gepompt door een flink gemaal. Vlak voor dat gemaal stond een rij houten meerpalen, met daartussen grote drijvende balken. Deze waren bedoeld om het door het stromende water meegevoerde vuil aan de oppervlakte tegen te houden. Op gezette tijden werd dit vuil door de gemeente verwijderd. Niet als hoogdravende milieumaatregel maar uit praktisch oogpunt om de mechaniek van het gemaal schoon te houden. Als ik echter geluk had, dan was het water lekker warm en dreef er voor de balken een brede laag troep. Waar ik dan mooi mijn korst tegenaan kon laten drijven. Recept voor karpersucces. Ik kan me niet herinneren dat ik me druk maakte om de rotzooi in het kanaal. Het hoorde er in mijn beleving denk ik gewoon

bij. En misschien heb ik zelf ook wel eens iets in het water gegooid. Ik hoop het niet, maar ik weet het niet. Het waren andere tijden.

Vooruitgang

'Andere tijden' impliceert dat er wat veranderd is. En dat is er ook. Het koelwater wordt niet meer geloosd op het Verversingskanaal maar wordt nu gebruikt voor stadsverwarming. Vooruitgang. Het grachtenwater is veel helderder geworden. Ook vooruitgang. En er drijft gelukkig minder troep in water. De meesten van ons weten nu beter. De meesten maar helaas nog lang niet allen.

In de vorige editie van Visionair stond het verdiepende artikel 'Zeeën van plastic', over de ellende die het goedje vormt voor

ons milieu. Het hoe en wat wordt in dat artikel mooi beschreven. Het was me uit het hart gegrepen. Al zou je denken dat we in ons goed geïnformeerde landje allemaal al weten dat plastic mooi spul is, maar niet in de natuur en in het milieu thuis hoort. Toch? Het schijnt zo niet te werken.

Er is een land dat heeft besloten dat er geen plastic tassen meer mogen worden verkocht en gebruikt. Het belang van het milieu is daar boven het belang van de verpakkingindustrie en de gemakzuchtige consument gesteld. Er is een ander land waar men nog verder gaat. Daar wil men vanaf 2021 helemaal geen 'single-use' plastic meer toestaan. Geen plastic koekjesverpakking, geen plastic oorstaafjes, flessendoppen, rietjes, tasjes, wegwerpbeertjes, tandpastatubes. Niks meer.

weggooien

Zeeën van plastic.

Welke zijn dat, die vooruitstrevende landen, met blijkbaar als het om het milieu gaat een ambitieniveau waar wij een puntje aan kunnen zuigen? Geloof het of niet, het zijn twee landen die wij voor het gemak, voor ons arrogante gemak, beschouwen als ontwikkelingslanden: Rwanda en Costa Rica.

Zo hé, twee ontwikkelingslanden met zo'n visie en daadkracht. Dan moeten wij met elkaar toch ook flink draagvlak voor zulke maatregelen kunnen creëren? Toch?

Niet van mij

Eenentwintigste eeuw. Dobberend drijf ik op het Volkerak, vissend op snoekbaars. Het is weekend, mooi weer, bladstil. Een viertakt aangedreven, zestienvoets aluminium racemonster komt in een rechte baan op me afgevaan. De Speedy Gonzales houdt abrupt halt. Kaliber stoppen met gierende banden maar dan zonder rubber. Iets subtieler had wel gemogen. Windkracht nul en toch kugel ik bijna omver als zijn noodremgolf onder mijn bootje doorglijdt. Snelle jongen, man van de wereld, maar wel een die wist waar hij moest zijn. Zijn kunstaas kan de bodem nog maar nauwelijks bereiken of hij geeft al een felle tik met zijn stok. Krom.

Stevig krom. Even een triomfantelijke grijns op zijn gezicht maar al snel een blik van irritatie. Is hij hem kwijt? Nee toch? Zijn hengel staat nog als een hoepel. Pompend takelt hij iets zwaars omhoog. Het komt maar nauwelijks mee. Je ziet hem denken, dat duurt veel te lang. Ineens komt er meer vaart in. De plastic zak is een deel van zijn modderlast verloren en glijdt nu sneller mee omhoog. Een vieze, oude, stinkende lap plastic. De piloot van de boot weet niet hoe snel hij hem aan boord moet sleuren om te onthaken. Mooi, denk ik. Dat stuk vuil zijn we lekker kwijt. Maar nu ben ik het, die gierend uit de bocht vliegt. Fout gedacht namelijk. De man pakt de lap plastic aan een uiteinde vast, maakt een weinig sierlijk buiging naar achteren en zwiept met een onbeholpen zwaai het geval weer terug in het water. "Wat doe je nou!", roep ik. "Was niet van mij!", roept hij. Met een vriendelijk lach op zijn gezicht maakt hij een groetende beweging naar me. De gashendel gaat open en weg is hij weer.

Een film die iedereen moet zien

Ik zag deze week de documentaire *A Plastic Ocean*. Uit die documentaire leende ik de titel van mijn artikel. "You can't throw away plastic. Because there is no away." Vrijwel elk stuk plastic dat ooit door de mens is geproduceerd zwerft nog in een of andere vorm rond op de aarde. Ons kabinet vindt dat onze kinderen allemaal naar het Rijksmuseum moeten en het Wilhelmus moeten kennen. Ik heb een beter idee. Iedereen in Nederland moet *A Plastic Ocean* kijken. Te zien op Netflix.